

NORGES HØYESTERETT

Den 29. juni 2005 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2005-01054-A, (sak nr. 2005/619), straffesak, anke,

A (advokat Berit Reiss-Andersen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (kst. statsadvokat Geir Evanger)

S T E M M E G I V N I N G :

(1) Dommer **Gjølstad**: Saken gjelder straffutmåling ved medvirkning til forsøk på innførsel av 92 kg hasj.

(2) Oslo tingrett avsa 2. juni 2004 dom som for A hadde denne domsslutning:

”IV.

1. **A, f 0.0.1967, dømmes for overtredelse av strl § 162 første og tredje ledd først punktum, jfr femte ledd, jfr strl § 49, jfr strl § 64, til fengsel i 3 – tre – år og 6 – seks – måneder.**
2. **Saksomkostninger idømmes ikke.”**

(3) A anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. Borgarting lagmannsrett avsa 11. april 2005 dom med slik domsslutning for A:

- ”4. **A, født 0.0.1967, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første og tredje ledd jf. femte ledd jf. § 49 og § 64 til en straff av fengsel i 4 – fire – år og 3 – tre – måneder.**
5. **Saksomkostninger ilegges ikke.”**

(4) A har påanket dommen til Høyesterett, idet han gjør gjeldende at straffen er for streng.

(5) Jeg finner at anken ikke kan føre frem.

(6) A, som er en 38 år gammel mann, ble ved Oslo tingretts dom 16. mai 2003 dømt til fengsel i 11 måneder for overtredelse av straffeloven § 162 første, jf. femte ledd.

Domfellelsen gjaldt befatning med ca. 105 gram kokain og tabletter med ulike narkotiske stoffer – alt til eget bruk – i tiden januar 2002 til januar 2003. Straffen er sonet.

- (7) Han er nå dømt for medvirkning til forsøk på innførsel av 92 kg hasj fra Nederland til Norge i februar 2002. Flere personer var involvert i forsøket. Lagmannsretten har lagt til grunn at innførselen ble planlagt av en person, som også brakte stoffet til Danmark sammen med to andre. I Danmark oppsto det imidlertid problemer. A ble da kontaktet og bedt om å reise til København sammen med en av de andre for å bistå med å få stoffet til Norge. A sa seg villig til det og sørget for å få lånt en bil til oppdraget. Ved ankomst til København, hvor de traff en av de øvrige involverte, ville de først sjekke om det var grensekontroll over Øresundbroen. De kjørte over broen og ble tatt inn for kontroll. Neste dag diskuterte de forskjellige reiseruter eller om stoffet skulle etterlates i København. I de videre overlegninger ble det blant annet vurdert å stjele svenske eller danske bilskilt for å unngå å bli tatt i grensekontroll. A var med på diskusjonene, hvor konklusjonen ble at en ukjent mann inntil videre skulle oppbevare stoffet i Danmark. Lagmannsretten har lagt til grunn at A også medvirket – iallfall psykisk – ved overleveringen på en parkeringsplass. I slutten av februar reiste den som hadde stått for planleggingen av innførselen med bil til København, hentet stoffet og kjørte mot Jylland. Han ble stanset av politiet ved Storebæltsbroen 1. mars 2002 og pågrepet i besittelse av hasjpartiet.
- (8) Det er ingen opplysninger i saken om at A skulle få betalt for sin medvirkning utover at han skulle få noe stoff til eget bruk.
- (9) Som lagmannsretten, legger jeg til grunn at A ikke hadde noen sentral rolle i innførselsforsøket, men at han medvirket i ulike faser av hendelsesforløpet, og at hans medvirkning ikke var ubetydelig. Lagmannsretten oppsummerer hans rolle slik:
- ”Han lånte bil, var sjåfør, testet grensekontrollen, var med på å diskutere alternative reiseruter og hva slags skilte på bilen som skulle benyttes, og deltok også da stoffet ble overlevert til fortsatt oppbevaring i Danmark.”**
- (10) I lagmannsrettens dom fremgår det avslutningsvis under straffutmålingen at straffeloven § 58 er gitt anvendelse. Etter denne bestemmelsen kan straffen for medvirkning nedsettes hvor den har vært av ”ringe” betydning i forhold til andres. På bakgrunn av det som lagmannsretten har lagt til grunn om As rolle i opplegget, og som det ikke er noen holdepunkter for å fravike, er det etter min mening ikke plass for å anvende denne bestemmelsen i denne saken.
- (11) Kvantumet på 92 kg utgjør ved brukerdoser på et halvt gram henimot 200 000 brukerdoser. Lagmannsretten anslår verdien av partiet – solgt som enkeltdoser – til 15–20 millioner kroner. Ved siden av kvantumet og As rolle i opplegget, er det sentralt ved straffutmålingen at det gjelder forsøk på innførsel av narkotika til Norge. Videre har det betydning at forholdet er begått delvis i samme tidsrom som de forhold som ble pådømt av Oslo tingrett 16. mai 2003. Straffeloven § 64 om etterskuddsdom kommer således til anvendelse.
- (12) Når det gjelder nivået, er det begrenset med høyesterettsavgjørelser om så store hasjpartier. En viss interesse har dommen i Rt. 1998 side 267 hvor en kurer ble idømt fem års fengsel for å ha innført nesten 48 kg hasj til Norge. As rolle var ikke så betydelig, men kvantum er nesten det dobbelte. Videre viser jeg til dommen i Rt. 2001 side 1519 hvor straffen for oppbevaring av 93 kg hasj under en kort, men profittmotivert kjøretur i Oslo,

ble satt til fengsel i fire år. Jeg anser forholdet i vår sak som noe mer alvorlig. Lagmannsretten har vist til Rt. 2001 side 663, som gjaldt 85 kg hasj og 1635 gram amfetamin, noe innført til Danmark og noe til Norge, med straff på samlet 8 år og 6 måneder i Danmark og Norge. Forholdene var alvorligere enn i vår sak.

- (13) Lagmannsretten har funnet at en samlet straff for det forhold A nå dømmes for og de forhold han ble dømt for ved Oslo tingretts dom av 16. mai 2003 ville ha ligget på vel fem år. Jeg er enig i at praksis i utgangspunktet tilsier en straff på fengsel i noe over fem år.
- (14) Forsvareren gjør gjeldende at det bør gjennomføres en varsom nedjustering av straffenivået for befatning med hasj generelt sett og har vist til dommen i Rt. 2004 side 759. Til dette bemerker jeg at det over tid har skjedd visse justeringer i straffenivået, i første rekke for små kvantum, særlig til eget bruk. Men det har også vært gjort mindre justeringer utover dette, jf. dommen fra 2004 som gjaldt 8,2 kg hasj. Utover brukersakene har det særlig dreid seg om tilpasninger til straffenivået for andre stoffer, og til en viss grad for å få det nødvendige spenn i strafferammene ettersom beslagene har økt i kvantum. Det siste har imidlertid vært mer aktuelt ved straffutmåling for befatning med heroin, jf. dommen i Rt. 2000 side 828, som det vises til i dommen fra 2004.
- (15) Innførsel av slike kvanta hasj som i denne saken vil typisk ha et profesjonelt preg, noe som også karakteriserer den foreliggende sak. Jeg kan ikke se at det vil være riktig å justere ned straffenivået for slike saker. De allmennpreventive hensyn tilsier strenge straffer her, og de hensyn som har ligget bak de justeringer som har funnet sted i praksis, gjør seg heller ikke gjeldende.
- (16) Avslutningsvis nevner jeg at saken er blitt noe gammel. Det er over tre år siden det straffbare forhold fant sted. At tiltale først ble tatt ut 14. november 2003, synes å ha hatt sammenheng med at det var nødvendig med en relativt omfattende etterforskning for å få avdekket hvem som deltok i opplegget, belyse deres roller og fremskaffe bevis. Behandlingen av saken for domstolene har også tatt noe tid, særlig tok det forholdsvis lang tid før ankesaken kom opp i lagmannsretten. Den domfelte kan ikke lastes for tidsforløpet, som etter min mening må tillegges en viss, men – etter sakens karakter – begrenset vekt.
- (17) Når det etter dette tas utgangspunkt i en samlet straff på fengsel i noe over fem år og ses hen til den allerede sonete straffen og tidsmomentet, er min konklusjon at det ikke er grunn til å endre den straff på fengsel i 4 år og 3 måneder som lagmannsretten har fastsatt.
- (18) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

- (19) Dommer **Oftedal Broch**: Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

- (20) Dommer **Stabel:** Likeså.
- (21) Dommer **Matningsdal:** Likeså
- (22) Justitiarius **Schei:** Likeså.
- (23) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: